

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	09.10.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Carmen Lind
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	26231502639
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS §-d 121 lg 2 p 2, 3 ja 120 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxxx Xxxxx (ik xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	05.11.2025, 19.12.2025, 04.07.2026, 20.07.2026

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi 26231502639, milles Xxxx Xxxxx kahtlustatakse KarS § 121 lg 2 p 2,3 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o teise inimese tervise kahjustamine, samuti valu tekitav keheline väärkohtlemine, mis on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt ning KarS § 120 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o teise inimese tapmise ja tervisekahjustuse tekitamisega ähvardamises, kui on olnud alust karta ähvarduse täideviimist.

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjaliga, analüüsinud kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet ning võtnud arvesse kannatanu seisukohta ja asjaolu, et isik on kannatanule kahju hüvitanud, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada olukorras, kus kogutud tõendite põhjal on isiku hüpoteetiline süü tõendatud. See tähendab, et süüdimõistvat otsust ei tehta, kuid samas ei saa öelda, et süüstav toime täielikult puuduks (RKKK 03.11.2010 3-1-1-84-10, p 34, EIKo 21.06.2016 *Lähteenmäki* vs Eesti, p 49). Lõpetamise kohaldamiseks peavad olema täidetud järgmised eeldused: 1) tegemist on teise astme kuriteoga, 2) isiku süü ei ole suur, 3) kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, 4) isik on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja on tasunud (tasub) kriminaalmenetluse kulud ning 5) kahtlustatava nõusolek.

Käesoleva kriminaalasja esemeks on KarS §-de 121 lg 2 p 2,3 ja 120 lg 1 järgi kvalifitseeritavad kuriteod. Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KarS § 121 lg 2 p 2,3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus ning KarS § 120 lg 1 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus. Niisiis on käesoleval juhul kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuriteod, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Karistamise aluseks on KarS § 56 kohaselt isiku süü. Isiku süü suuruse kindlaks määramisel tuleb lähtuda vaid nendest asjaoludest, mis puudutavad konkreetset süütegu. Riigi peaprokuröri ootustepõhise kui ka KrMS § 202 kommentaaride kohaselt tuleb süü suuruse hindamisel võtta aluseks KarS-s toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatud. Käesoleval juhul ei ole kahtlustatava süü suur. Kahtlustatav on toimepandut kahetsenud ning hüvitanud vabatahtlikult kannatanule tekitatud kahju, mis on KarS § 57 lg 1 p-de 2 ja 3 kohaselt karistust kergendavad asjaolud. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka seda, et seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära.

Kahtlustatav on kannatanule hüvitanud tsiviilhagis nõutud kahju summas 3321,65 eurot ning nõustunud tasuma riigi õigusabi korras määratud kaitsja tasu summas 133,92 eurot.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja selle järele on tungiv vajadus.

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi. Esiteks ei esine käesoleval juhul sellist eripreventiivset vajadust, mis tingiks Xxxx Xxxxx kriminaalkorras karistamise. Isikul ei ole kehtivaid kriminaal- ega väärtteokaristusi. Samuti ei ole Xxxx Xxxxx osas õiguskaitseasutustele laekunud informatsiooni, et ta oleks jätkanud samaliigiliste kuritegude toimepanemist. Ka ei ole tema suhtes varasemalt kohaldatud KrMS §-e 202, 203 või 2031, st menetlust oportuuniteedi korras lõpetatud. Kuigi Xxxx Xxxxx kahtlustatakse käesolevas kriminaalasjas korduvas lähisuhtevägivallas ja ähvardamises sama kannatanu suhtes, tuleb arvestada, et poolte lähisuhe on praeguseks lõppenud, nad elavad eraldi ning isik on kannatanule tekitatud kahju hüvitanud. Prokuröri hinnangul on käesoleval juhul piisav eripreventiivne mõju saavutatav kriminaalmenetluse kui sellise ning isikule pandavate kohustuste koosmõjus. Isikut kohustatakse mitte toime panema uusi isikuvastaseid kuritegusid, mitte lähenema kannatanule ega tema lähedastele ning hoiduma nendega suhtlemisest, tasuma kriminaalmenetluse kulud ja osalema vägivallast loobumise toetamise teenuse nõustamisel. Nimetatud kohustused on suunatud ühelt poolt kannatanu turvalisuse tagamisele ja uute konfliktsete olukordade vältimisele ning teiselt poolt isiku vägivaldse käitumise põhjuste ja mustrite teadvustamisele ja muutmisele. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus.

Kahtlustatava kriminaalvastutustele võtmine ei ole põhjendatud üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna kahtlustatav kuulati üle ning isik on võtnud mitu eripreventiivse mõjuga kohustust. Riik on niisiis isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt reageerinud ja suunanud ta õiguskuulekale teele tagasi. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub.

Eeltoodust tulenevalt leiab prokurör, et kahtlustatava süüd võib pidada väikseks ning kriminaalmenetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi puudub. Üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole isiku kohtulik karistamine vajalik ja tema edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks ei

ole vajalik rakendada kohtulikku karistust ning piisab kriminaalmenetluse lõpetamisega kaasnevate kohustuste määramisest. Seega on antud kriminaalasjas võimalik lõpetada Xxxx Xxxxx suhtes menetlus oportuuniteedi põhimõtte alusel.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 2, 7 ja 206, prokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasja nr 26231502639 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:
Xxxx Xxxxx (tel: xxxxxxxx, e-post: xxxxx@xxxxx.xx, aadress: Xxxxx x-xx, Xxxxx) on kohustatud:
 - **mitte toime panema uusi isikuvastaseid kuritegusid.** Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 09.08.2027.
 - **hoiduma:**
 - kannatanule Xxxx Xxxxx ja tema lähedastele (emale Xxxx Xxxxx, lastele Xxxx Xxxxx ja Xxxx Xxxxx) lähenemisest, sh isikute elukohtadele lähemal kui 50 meetrit ja avalikus kohas lähemal kui 10 meetrit. Juhul kui isik satub kannatanule või tema lähedastele juhuslikult lähemale kui eelmainitud vahemaa, peab ta kannatanut kõnetamata ja temaga kontakti loomata viivitamata eemalduma vähemalt lubatud kaugusele. Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 09.08.2027.
 - kannatanu Xxxx Xxxxx ja tema lähedastega (ema Xxxx Xxxxx, laste Xxxx Xxxxxi ja Xxxx Xxxxx) suhtlemisest vahetult ega ühegi sidevahendi kaudu (sh telefon, e-post, sotsiaalmeedia). Samuti ei tohi Xxxx Xxxxx kasutada ühenduse võtmiseks kolmandaid isikuid. Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 09.08.2027.
 - **tasuma määratud kaitsja Xxxx Xxxxx tasu summas 133,92 eurot hiljemalt 09.12.2026.**
Xxxx Xxxxx kohustub edastama prokurörile Carmen Lind kirjalikult e-posti aadressil carmen.lind@prokuratuur.ee hiljemalt 10.12.2026 maksekorraldusest koopia.
 - **ennast registreerima hiljemalt 21.10.2026 Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise toetamise teenuse nõustamisele (tel 660 6077; vlt@sotsiaalkindlustusamet.ee; Pille Alaver 58663185) ja osalema nimetatud nõustamisel kriminaalmenetluse lõpetamisest alates 6 (kuue) kuu jooksul nõustaja poolt ette nähtud arv kordi ning järgima nõustaja poolt etteantud tegevusplaani. Nõustamine lõpetatakse nõustaja kinnituse alusel. Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 09.08.2027.**
Xxxx Xxxxx kohustub teavitama prokuröri Carmen Lind kirjalikult e-posti aadressil carmen.lind@prokuratuur.ee hiljemalt 21.10.2026 nõustajaga ühenduse võtmisest.

Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD-R plaat ja 3 DVD-R plaati jätta arhiveerimisel materjalide juurde.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud:
 - kannatanu Xxxx Xxxxx on esitanud tsiviilhagi summas 3321,65 eurot, mille Xxxx Xxxxx on talle hüvitanud.
 - määratud kaitsja Xxxx Xxxxx tasu summas 133,92 eurot, mille Xxxx Xxxxx tasub hiljemalt 09.12.2026.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata/edastada: kannatanule Xxxx Xxxxx, kahtlustatavale Xxxx Xxxxx ja tema kaitsjale Xxxx Xxxxxle.
8. Kuivõrd kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, siis sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest teavitatakse Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris.
10. Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Carmen Lind
abiprokurör
carmen.lind@prokuratuur.ee

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustusega nõus. Mulle on selgitatud määratud kohustuste mittetäitmise tagajärgi.

Xxxx Xxxxx
kahtlustatav